



Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 12 h, dvakrat 18 h, trikrat 24 h.

42580

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 5.— za pol leta „ 2.60 za četrť leta „ 1.30

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice hšt. 5. List se pošilja do odpove.ii.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Štev. 2.

V Mariboru, dne 13. januarija 1898.

Tečaj XXXII.

„Naš čolnič otmimo!“

(Dopis iz celjskega okraja.)

»Svoji k svojim!« Kolikokrat bereš in slišiš te besede! Ž njimi se ljudstvo poziva, naj se drži povsod sinov in prijateljev svojega naroda. Dobro; tudi mi smo zato. A mi smo pa tudi zato, naj bi se resno in glasno istotako klicalo: »Svoji k svojim« onim krogom, ki za drag denar iz tujine prinašajo tuje blago v kvar in pogubo našega naroda.

V božičnih počitnicah si videl dijake, male in velike, prihajati domov. Ali so prišli »svoji« k »svojim«? O kako marsikatera slovenska mati se s tužnim srcem ozira na svojega »študenta«, rekoč: Kako se je spremenil, ni več »naš«! Govori seveda, kakor ga je mati učila, ljubi iskreno svoj narod in jezik njegov, a mati ga je učila tudi moliti, učila ga je ljubiti Boga in resnice njegove, »študent« pa se moliti sramuje, je mrzel do Boga, da morda celo sovraži in zasmehuje Boga in sv. vero. Tako se sinovi slovenskih starišev na tujem potujčijo, navzamejo se po šolah in mestih tujega duha in se ne vračajo več nazaj »svoji« k »svojim«. In marsikateri, ko začnejo javno delovati, ne delujejo s »svojimi« v prid in blagor našega naroda, ampak v njega nesrečo in pogubo.

Noben rodoljub, ki zasluži to ime, ne bo trdil, da je socialna demokracija podpora našim narodnim težnjam. In vendar, koliko je slovenskih dijakov, ki so njeni strastni zagovorniki in vneti sotrudniki! Meseca svečana 1896 je na Dunaju umrl slovenski visokosolec, ki je bil strogo socialno-demokratskega

naziranja in priden sotrudnik »Delavca«, kateri je ž njim zgubil svojega najspretnjšega in najbistroumnejšega dopisnika.

Pri zadnjih državnozbornih volitvah v Gradcu je nemško katoliško dijaštvo zastavilo vse svoje moči za kandidata katoliške stranke, one stranke, ki je potem v državnem zboru se zvezala s Slovani ter vstrajno se ž njimi borila zoper naše besne sovražnike, vsi drugi nemški dijaki pa, najsi bodo že židovsko-liberalnega, nacijskega ali demokratskega mišljenja, so strastno delovali za socijalnega demokrata Resla, ki je divje ropotal zoper slovenskega ministra in večino.

In naši slovenski vseučiliščniki, ki so na tujem se napili liberalnega duha, na kateri strani so bili oni? — Oddajali so svoje glasove Reslu in rovali zoper kandidata katoliške stranke. Niso-li to odpadniki našega naroda nalik nemškutarjem? Naj krokajo na vse grole »Slovenec sem, Slovenec sem«, mi pa rečemo, ne in stokrat ne: »tako ni mati tujca, ko vas je bila postopala«.

Da, da to je sodba sveta, to je sodba, je nesreča našega in vsakega naroda, ker je luč prišla na svet, pa so ljudje bolj ljubili temo ko luč. Da ne bi bilo tako, bili bi slovenski narodnjaki vedno združeni v skupnem delovanju; bili bi davno že z drugimi avstrijskimi Slovani in nemškimi katoličani združeni v močno stranko, ki bi dala ljudstvu narodne in druge pravice. Mnogokrat nismo mogli pojmiti, kako je mogoče, da se bere o ljudeh, da imajo oči, pa ne vidijo, imajo ušesa, pa ne slišijo. Sedaj razumemo, ker imamo take ljudi pred in med seboj.

Med zadnjim državnozbornim zasedanjem je bliskalo in grmelo dovolj, da bi vsak, ki ima še tako otemnele oči in oglušena ušesa, lahko sprevidel in spreslišal, kje so prijatelji, kje nasprotniki našega naroda, po kateri poti zamoremo v Avstriji priti do enakopravnosti in zaželjenega miru. Vihar, ki preti razbiti mogočno avstrijsko ladijo in potopiti »naš čolnič«, priklenjen ob njo, ta vihar, od katere strani piha in vihra? Od liberalne, od izključno nacijske, od demokratske.

In od katere strani pihlja veter miru in sprave? Od katoliške. A so ljudje, ki imajo oči, pa tega ne vidijo; imajo ušesa, pa tega ne slišijo. So ljudje, ki vedno še rajši prebirajo liberalne časnike, kot katoliške; so ljudje, ki imajo tiskarno za »narodno«, katera širi med nas spise, ki pačijo ljudstvo, da tu in tam že vhaža v tabor naših narodnih sovražnikov; so ljudje, ki dajejo priznanje nemški katol. stranki, a sami povdarjajo tej stranki nasprotna načela ter jo tirajo iz vsakega kroga, se ljudje, ki vidijo rešilno luč, a ljubijo pogubno temo.

Naj velja načelo: »Svoji k svojim!« A ne le tam, kjer se dobi kaj za telo, ampak tudi tam, kjer si bistriš glavo. Ne kupujte za drag denar slovenskih žuljev one raznolične tuje robe, ki se prodaje po srednjih in višjih šolah, po časopisih in knjižurah od naših zakletih sovražnikov in ne nosite je med narod, ker je zanj pogubna! »Naš čolnič otmimo!« Za to pa ne napeljujmo sami vanj pogubonosnih valov iz tujega besnečega morja.

Ne v dvoranah bogatinov, Kjer blesk zakladov te slepi, —

Listek.

Žepna ura.

(Slika iz življenja; narisal Janko I.)

Po ulicah k. trga je hodil v nedeljo mlad fant, kakih osemnajst let star. Bil je kovaški pomočnik, z imenom Jože. Še le dva meseca je bil pomočnik pri kovaškem mojstru, kjer se je bil poprej izučil. Na prvi pogled je bilo videti, da je mladenič jako zadovoljen in srečen, kakor je to kazal njegov veseli obraz. In kaj bi tudi ne? Bil je nepopačen in lepo izrejen, v svojem rokodelstvu pa dobro izučen. Če tudi od ubožnih starišev ni upal nobene dedščine, vendar si je s poštenim rokodelstvom obetal lepo prihodnost.

»Deset goldinarjev imam že prisluženega, govoril je sam seboj, in zraven malo požvenketal z denarjem v žepu. »Zdaj hočem pa štediti. Vsaka dva meseca zaslužim 14 gld. Od teh mi lahko ostane desetak, a ostalo porabim za obleko. Tako si na leto prihranim 60 gld. To je že znatna svotica, in ako vsako leto toliko prihranim, imam v desetih letih šest sto, zraven pa še par stotakov obresti. S tem denarjem pa že smem postati mojster.«

Tako je fant znal dobro računati in še

bolj lepe upe zidati, ter se prisluženega desetaka bolj veselil, kakor bogatin tisočaka. Toda sklepi so res lahki, ali težje je in dosti moči, da jeklene volje je treba, stanovitno jih izvesti!

Gredé po ulicah, ustavi se Jože pri urarju in ogleduje lepe nove ure, ki so vse v oknu. Ena od druge je bila lepša, in vse so zapeljivo vabile gledalce, naj si jih kupijo. Posebno Jožeta je mikalo. »Kako« — mislil si je — »bi bil srečen, ako bi imel takšno uro«, ali desetak v žepu mu je vendar še ljubši.

Ali skušnjava mu ne da miru. »Poprašati vendar le hočem, pravi sam pri sebi, morebiti da niso tako drage«. — Vstopi v prodajalnico in povprašuje, koliko je cena tej in tej uri. Urar, sladek mož, hvali na vse pretege zdaj ure, zdaj fanta, in slednjič se le zmuzne pomočnikov desetak iz žepa, ura pa v žep.

Prišedši iz prodajalnice na ulice, ga hipoma obide britek kes, da se je tako hitro izneveril svoji oblubi in prelomil dobri sklep, štediti. Ali kar je bilo, je bilo. Za trdno pa oblubi, se naprej krepko v bran postaviti taki skušnjavi, in da je to bilo prvokrat in zadnjokrat.

Po preteku dveh mesecev mu ostane spet desetak od prisluženega denarja. Koli-

kokrat se je že jezil, da uro ima, verižice pa ne. Tako mora svojo dragocenost le zase hraniti, in nihče ne ve, kaj tiči v njegovem žepu. Nekoliko bi se pa tudi rad pobahal pred drugimi pomočniki, češ, da ima nekaj, kar nima vsakdo. In zopet se zmuzne nekoga dne v urarjevo prodajalnico, in spet je šel desetak iz žepa za verižico. Seveda koj potem dela dobre sklepe, zanaprej bolj štediti.

Ko pa potečeta spet dva meseca, opazi, da se njegova platnena obleka nikakor ne strinja s srebrno verižico in da srebrnina prav smešno pristoja okornemu kroju njegove suknje. Gre torej h krojaču in si naroči novo fino obleko. Ali krojač je bil še dražji od urarja, in Jože je moral cele štiri mesece služiti, da ga je plačal. Nazadnje se mu še spak od ure potere, in urar mu spet prav drago zaračuni popravilo.

Žalosten premišljuje Jože neko nedeljo, da bode skoro leto, kar je pomočnik, pa še nima nič drugega od tega, kakor to hudimano uro, ki danes gre, jutri pa že ne, in pa škričasto obleko, s katero se še pa doma na kmetih ne upa pokazati, da bi se mu kje vse ne smejalo. Zdaj zasliši godbo iz bližnje krčme. »E, vsaj nič ni, naj štedim gor in dol! In če sem toliko po nepotrebem potrošil zavoljo te ure, zakaj bi si ne privoščil pol litra pijače?« — Tako meni, vstopi

izgovorom, da za te osodepolne dopise so dopisniki sami odgovorni. Povedal je tudi nedavno, da on ni glasilo narodne stranke. Kdo neki bi mu to verjel? »Slovenec« mu menda verjame. A jaz nikakor ne!

V odboru za pogajanje o spravi je tudi dr. Tavčar. Je-li mogoče, da se taki elementi složijo, združijo s katoliškimi? Treba bi bilo pozabiti, zatopiti vso preteklost tako viharno, tako kričečo. To pozabiti in preslišati se ne da in se ne bo dalo. Morali bi zatopiti vsaj za nekaj časa vsa svoja načela in se kar čez noč preleviti ali vsaj ublažiti. A predobro poznamo naše može, da iz Savlov ne bodo postali Pavli in iz Pavlov ne Savli.

Zato smelo trdim, da odkritosrčna, trdna in trajna sprava je v sedanjih razmerah po taki preteklosti na Kranjskem — nemogoča! Pač se utegne morda (!) ustanoviti nekaj »modus vivendi«, a to bo le za nekaj časa, za malo časa. Tlelo bo pod pepelom te sprave še nadalje in plamen ljutega boja bo švignil tem hujše, ko popihlja najmanjša sapica. »Narodov« razupiti dolenjski dopisnik ima torej do cela prav, ko trdi, da je narodna stranka s svojim »Narodom« že predaleč prišla, in da na kako retour-pot pri njih niti misliti ni treba. Pa niti to se ne bo doseglo, da bi ostali na mestu, na tem stalu kot so zdaj. Zakaj katoliška stranka ne bo lahko mogla v kot postaviti svojih opravičenih, recimo versko-narodnih in gospodarskih zahtev; narodna pa tudi ne bo odnehala siliti na dan s svojimi naprednimi. Če se pa bota res obe stranki znali tako asketiško-junaško »premagovati«, potem bo to pravcato politično čudo na Kranjskem koncem 19. stoletja.

Torej splošne, trajne in trdne sprave skoro ne moremo pričakovati, če prav jo vsi tako srčno zaželimo, kakor smo je krvavo potrebni. Po moji sodbi bo ta hvalevredna akcija, sprožena po državnih naših poslancih, imela že dovolj uspeha, če doseže vsaj toliko, da trezni elementi v narodni stranki spoznajo, kako sodi »Narod« o slovenski prihodnosti in kako deluje za-njo. Vsi ti naj se združijo potem, ob enem s stranko »Slovenskega Lista«, pod jedno streho v katoliški-narodni stranki, ki bo zaslužila potem ime — vse-slovenska stranka. Tej armadi »Narodova«, oziroma »narodna« strančica ne bo mogla škodovati, ker bo popolno izolirana. Neka opozicija pa je vsaki vladajoči stranki ne le koristna, temveč celo potrebna.

Jakob Missia v Ljubljani, kar je gotovo znamenito za naše zvonove!

Miši in godba.

Da miš ni samo zelo radovedna, ampak tudi precej muzikalična, o tem se je nedavno prepričal neki belgijski tovarnar. Nastavil je namreč v navadno past znani godbeni avtomat, ki je igral različne poznane komade.

Godba je menda miši silno zanimala in jih k sebi vabila; vedno bolj so se bližale pasti, in ko se naposled niso mogle več ustavljati radovednosti, da bi godbo prav ob blizu poslušale, so hitele veselo v — past.

Če niso morebiti v pasti zaplesale še kake polke ali kacega valčka, o tem nam duhoviti tovarnar ne poré ničesar; zato več ne moremo poročati. Bržčas pa se bodo take pasti tudi pri nas v kratkem začele prodajati. —

Smešnica. Starega Plavšarjevega Jokelja poznate; no, če pa ne, nič ne škodi. Jokelj je bil tistikrat pri vojakih, ko se je ondi palica pela. Ne vemo, kaj je zakrivil, da je tudi on nekoč prišel na klop. »Fasati« jih je moral deset. Ko pa se potem vojaki prepirajo, ali so mu jih našтели 10 ali 11, zakriči Jokelj s klopi: »Pa mi še jih enkrat namerite, samo to prosim, štejte dobro!«

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju je v ponedeljek zvečer bil dvorni ples, in so cesar govorili z razno gospodo. Proti grofu Palfyju so pohvalili prijenljivo postopanje čeških poslancev. — Deželna zavarovalnica nižje-avstrijska začne poslovati dne 1. aprila.

Češko. Nagli sod je v Pragi v ponedeljek zjutraj prenehal. — Deželni zbor se je sešel, prišli so tudi nemški poslanci. Koj v prvi seji je predlagal grof Bouquoi, naj se voli komisija, ki bi stavila predloge glede ureditve jezikovnih razmer.

Štajarsko. V Gradcu so vstopili novi odborniki v mestni svet. Župan dr. Graf jih je vsodbujal, naj skrbé za nemški značaj Gradca. No, Gradec ni več nemški, ampak puntarski, odkar je Resel državni poslanec.

Koroško. V ponedeljek se je odprl deželni zbor. Nemci so takoj pokazali smrtno sovraštvo do Slovencev, ker so samo Murija volili v odsek in sicer v verifikacijski. — V Rožeku niso Slovenci pri obč. volitvah popolno zmagali, ampak samo s 5 odborniki.

Kranjsko. Deželni šolski svet je dovolil, da se v Zagorju morajo šolarji kar od začetka nemščine učiti. — Ljubljana mora na povelje vlade dobiti dvojezične napise. Čemu pa vlada južnoštajarskih mest k temu ne sili? — V kratkem dobi dežela štiri nove uradnike, bojda ostre Nemce. Tako se celó Kranjska pogreza v nemško morje!

Primorsko. Goriški deželni zbor ne more zborovati, ker se Slovenci nočejo iz tehtnih uzrokov sej udeleževati. — V tržaški deželni zbor pa niso hoteli vstopiti peteri slov. poslanci ter so razloge naznanili dež. glavarju in ces. namestniku.

Ogersko. Fr. Košut je ugnan in začasna pogodba z Avstrijo je v drž. zboru vsprejeta. Vsled tega je Gabriel Ugron dal slovo politiki. — Državni zbor je tudi vsprejel postavo o pomadjarjenju krajevnih imen in to je vendar enkrat razjarilo saške poslance, da so izstopili iz liberalne stranke.

Vnanje države.

Rim. Nedavno je bil pri papežu Leonu XIII. francoski škof iz Angoulême, ki je pozneje izdal pastirski list, v katerem hvali papeža kot izrednega prijatelja Francoske.

Italijansko. Minister Zanardelli je izdelal postavo, vsled katere se sv. zakon sme razrušiti in sicer radi prešestva in ako je eden zakonski v ječo obsojen do smrti. Te postave katol. cerkev seve nikoli ne bo mogla priznati.

Rusko. Poleti se snide v Moskvi mednarodni shod, da bo rešil vshodno-azijsko vprašanje; kajti tudi Avstrija in Italija hočeta bojda kak kos Kitajske dobiti.

Srbsko. Bivši kralj Milan je postal poveljnik vse aktivne armade. S tem je dobil veliko moč v roke in bo vladal Srbijo čisto po svoji volji. Joj državic!

Špansko. General Weyler, bivši poveljnik na Kubi, pride pred vojno sodišče. Mož je bil preveč samovoljno vladal Kubo, ter bojda marsikaj zagrešil.

Azija. Med Nemčijo in Kitajem se je sklenila pogodba; vsled te dobi Nemčija pristanišče Kiao Čao v najem za 99 let in je sme utrditi. Nemčija se je torej s Kitajem pobotala, ne pa še z Japonci in Angleži.

Cerkvene zadeve.

Biserna maša sv. očeta Leona XIII.

(Kóneec.)

4. Papež skrbijo za mir in slogo med narodi in vladarji.

Na vse strani divja dandanes sovraštvo med narodi. Drug drugemu več ne zaupa;

močnejši tlači in izsesava slabejšega; vedno se govori o miru, pa vendar vse države vedno pomnožujejo vojsko, za katero mora ubogo ljudstvo neštivilne milijone darovati. Kaka razdivjanost vlada med narodi, čutimo ravno sedaj najbolj na Avstrijskem, zlasti še mi Slovani. In vendar smo vsi ljudje, otroci enega nebeškega Očeta, vsem nam je zemlja domovina, vsem so pripravljena nebesa, vsi imamo pravico živeti in se razvijati. — V splošni razburjenosti povzdigujejo sv. oče svoj glas in opominjajo vladarje, naj se vrnejo k Bogu, naj se zavedajo svojih dolžnostij do podložnikov, poudarjajo, naj pravica vlada med narodi, opominjajo tudi podložnike, naj bodo zvesti in pokorni svojim vladarjem ne iz hlapčestva marveč zavoljo vesti.

5. Papež skrbijo za uboge trpine.

Sv. oče imajo odprto srce tudi za tiste, za katere drugi ne marajo, ali pa jih zlorabijo in zapeljujejo: za uboge delavce in sploh siromake. S prečudno modrostjo dajejo navodila, kako bi se naj uredile razmere, da se ne bi jedni mastili z bogastvom, drugi pa stradali in delali, kakor živina. Krščanski kmetje in delavci, ki si v potu svojega obraza služite kruh, nikdar vas ne bodo osrečili goljufi, ki vam z besedo in pisanjem obetajo zlate gradove, v resnici po polnijo le svoje žepe, jemljejo vam še tisto, kar imate: mir in zadovoljnost srca! Ko bi se ljudje hoteli ravnati po besedah papeževih, hitro bi se posušile bridke solze neštivilnih trpinov. Kdor koli si, kmet ali delavec, če si še tako ubog in zaničevan, namestnik Kristusov imajo tudi za tebe dobro srce, želijo, da bi se ti polajšalo težko breme.

6. Papež učijo pravega domoljubja.

Rodoljub in domoljub se dandanes marsikdo imenuje, ki ne zasluži tega imena. Marsikateri imajo vedno na jeziku »sloboda«, »domovina«, »narod«, zlasti pri kupici vina, kjer je pa treba pokazati, tam so figa-možje. Domovino moramo ljubiti, to nas uči vera, na to opominjajo tudi papež, toda to moramo pokazati v dejanju, pred vsem moramo izpolnjevati svoje dolžnosti, ne pa samo razsajati, podirati vse, psovati in črniti poštene ljudi.

7. Papež velikodušno pospešujejo vede in umetnosti.

Sovražniki katoliške cerkve večkrat trobijo, da je cerkev sovražna vedi, da ovira omiko. Kdor tako pravi, naj bi šel gledat v Rim, kaj so papeži storili in kaj zlasti sedanjí sv. oče storijo za vede in umetnosti. V papeževi palači, v Vatikanu, se shajajo najučenejši možje vsega sveta, sv. oče pri vsaki priliki navdušujejo za vede in umetnosti, ustanavljajo visoke šole, podpirajo umetnike. Sv. oče so dali že zlatih naukov, kako bi naj učení možje delovali. Vsak ne more biti učen, nekateri morajo delati z rokami, drugi pa z glavo. Učenejši morajo biti vodniki drugim. Kaj pa če so na krivem potu! Če slepec slepca vodi, oba v jamo padeta. Zato sv. oče kažejo pot, katere bi se naj učenjaki držali, da ne zajdejo na krive pote in še drugih ne potegnajo za seboj. Zlasti za modroslovje in zgodovino dajejo lepa vodila, ker se ravno v teh dveh vedah ljudje največkrat zmotijo.

Največja knjiga modrosti je sv. pismo, ker to je beseda božja. V današnjih nevernih časih mnogi sv. pismo zametujejo ali pa zlorabijo, zato tudi v tem oziru dajejo sv. oče zlate nauke, kako naj se sv. pismo s pridom proučava.

* * *

Res ni lahko najti razmere v človeškem življenju, na katero bi se sv. oče ne ozirali. In ker vsako človeško delo potrebuje nebeškega blagoslova, priporočajo sv. oče neprenehom molitev, zlasti češčenje Marije Device.

Njih skrb je torej splošna in težavna. Težko je hišnemu očetu skrbeti za red v veliki družini, sv. oče pa imajo čez dve sto

govoli uvideti navedene razmere, ter naj blagovoli potrebno ukreniti, da se na petrazredni šoli v Št. Petru pod Sv. gorami zopet vpelje poldnevni šolski pouk.

Sv. Peter pod Sv. gorami . . . Sledi 179 podpisov.

Iz moziške okolice. (Neznosno breme) davkov leži, kakor smrtna mōra na kmečkih ramenih. Doklade občinske, okrajne, deželne vedno rastejo. Žalostno se kmet ozira po pomoči; od nikoder je ni. Gosposka pa, mesto podpirati zatiranega kmeta, mu še na lastnej zemlji krati pravice, Evo dokaza! Ko se je pri nas uravnal tok Savinje, vozili so prod in zemljo iz pašnikov ob vodi na nove »škarpe«, globoki jarki zijajo sedaj po obmejnih gmajnah; v lastno škodo smo dovolili odvozanje gromazi v veselej nadi, da bodo sedaj tudi pašniki zavarovani.

Ali računali smo brez oštirja. Vrbovje, ki je vzraslo na naših gmajnah ob »škarpi«, pa sedaj ni več naše; še šibe ne smeš več urezati na tej svoji lastnini, ako nočeš tiran biti pred sodnijo. Gosposka pa prodaje vrbovje in steljo iz naših posestev, davke plačujemo pa mi. Kje je pravica?

Toda še hujšo rano so nam zavdali. Blizu 11 oralov zemlje je loška soseska čez 40 let rabila za pašnik, plačevala zanj vse davke, a ko se je ob meji postavila »škarpa«, prodala je gosposka ves ta svet na dražbi in od nje ga je morala soseska kupiti, ako noče svoje gmajne izgubiti. Torej naš svet, za katerega smo pošteni davke plačevali, smo morali še enkrat plačati.

Pamet zastane človeku ob tej krivici. Javno zahtevamo od poklicane gosposke odgovora: Kam je šel ta denar? Kdaj se nam bo vrnila pravica do vrbovja na naših posestvih ob »škarpi«? Dokler se nam pravica ne vrne, ostane davke krivičen, ki ga plačujemo od zemlje, do katere nam gosposka pravice ne pripozna. Kmet.

Iz Vodice na Kranjskem. (Božičnica v Repnjah.) Kakor vsako leto, tako so napravile tudi letos č. šolske sestre v Repnjah prav lepo božično veselje otrokom in odrasčenim, le s tem razločkom, da je bilo letos še lepše, ker je bilo zopet nekaj nove slikarije na odru. Po izbranem vspredu so se vrstile deklamacije, voščila in igrokaz: »Roza Jelodvorska«. Kot konec pa so lepo završevale vso božičnico izvrstno sestavljene žive podobe ob čarobni razsvetljavi umetnega ognja.

Posebno pohvalno moram omeniti slavnostni govor na čast našemu očetu Leonu XIII. povodom njihove biserne sv. maše. Res, srce povzdigujoči trenutek je bil, ko so koncem govora deklice vse skupaj, kakor iz enega grla Leonu izrazile svojo udanost, spoštovanje in ljubezen.

Zares čuditi se je, koliko in kako sigurno so znale na pamet šolske deklice. A kdor od blizu opozuje zavod, se ne bo čudil, videč velik trud, neumorno prizadevanje in res angeljsko potrpežljivost njihovih učiteljic, č. šolskih sester. Bog jih blagoslovi! Slovenskim deželam pa daj še več takih zavodov!

Iz ptujske okolice. (O novem letu.) Pri nas Slovincih je bila od nekdaj lepa navada, da smo si v prav krščanskem duhu voščili v novem letu »obilu sreče in blagoslova božjega«. V novejšem času je začela izpodrivati to staro, pošteno šego neka od narodnih naših nasprotnikov med nas zanesena spaka. Novo leto vošči se z nemškimi, takoimenovanimi »jukskartami«, katerih večino zamoremo imenovati nesramne psovavnice. Le-te »karte« kažejo nam najbolje, kako da propada pravica vedno bolj in bolj. Odpošiljatelji teh »kart« vedo prav dobro, da ne delajo prav, da jim ni za voščilo, temveč da hočejo le žaliti in norčevati se, zategadelj se pa tudi sramujejo podpisati svojega imena, pačijo celo svojo pisavo ter oddajo le te »karte-spake« na drugej pošti, da bi motili na ta način onega, kateremu je namenjena. In kaj je posledica takej surovosti? Jeza,

kletev, sovraštvo, bolezen itd.; večkrat sumi se celo čisto nedolžen človek. Žalostno, da prežalostno je, da se prijemlje ta grda navada boljših slojev našega slov. ljudstva. Držimo se rajše stare, lepe in krščanske navade, a pustimo to lopovstvo onim, ki so ga k nam zanesli, t. j. nasprotnikom krščanske pravice in omike! Sicer pa se naj ta spaka postavnim potom odpravi!

Od nemške meje. (Novoletne želje.) Na pragu novega leta stojim, toda ne oziram se v prihodnost, temuč še v preteklost. Presojam, kar se je storilo za obrambo slovenske meje. Na prvem mestu seveda moram navesti zmago v št.-iljskem v krajnem šolskem svetu. Težji zmagi prisojam precejšnji pomen za tukajšnje razmere, za vtrjenje meje in za to tudi rečem: Na to zmago se ima ozirati celo vsa Slovenija, ves slovenski narod. V resnici, ako jo presojam s tega stališča, je to eden kamen, katerega so vložili tukajšnji rodoljubi v mejo. Pa če ne bi bilo tega in če ne bo še enakih več, slovenski narod, plot svoje meje si ne boš več delal tukaj, glej, če si ga boš mogel še postaviti ob Dravi!

Drug predmet presojevanja mi je bralno društvo. Značaj tega bralnega društva je drugačen od značaja sličnih društev po drugih samo slovenskih krajih. Tukaj naj bi močna jez bilo bralno društvo, ob katero se sicer hudo, pa brezvspešno zaletava pogubonosna reka germanizacije. To postojanko, katero so postavile slovenske roke v obrambo meje, bi nemštvo rado podrlo, da bi se potem brez oviranja razlilo po slovenskih livadah. Delovanje tega društva v preteklem letu spričuje o tem. A vse, kar je pretrpelo društvo v preteklem letu, je nalik ranam, katere je prinesel vojak iz boja domov. Prav te rane so, katere vzbujajo pozornost nanj, katere mu prinašajo priznanja. Tako tudi povzdigujejo ovire, katere so stavili narodni nasprotniki našemu društvu, njegovo veljavo.

Ako bi bil tudi namenjen pisati o tem, kar se je opustilo za obrambo slovenske meje in kar se je storilo, da se podere slovenska meja, potem bi moral v prvi vrsti presojati občinsko vodstvo št.-iljsko. Seveda pozabiti tudi ne bi smel na šulvereinsko šolo. Pa o teh ne maram danes spisati, rajši prevdarjam, kaj se naj stori v prihodnjem letu za vtrjenje slovenske meje.

Krajni šolski svet mora dobiti svojo trdno zaslombo v občinskih zastopih. Ako te ne bo, kako se mu bo godilo, ni težko uginiti. V to pa je treba, da imajo večino v zastopu Slovinci, da je vodstvo v slovenskih rokah. Da se to zgodi, v to se mora delovati, v to morajo delovati vsi tukajšnji rodoljubi vsak po svojih močeh. (Dalje prih.)

Iz kozjanskega okraja. (Varujte se Roka!) Rok Drofenik, agent zavarovalnice »Graescham«, se manj razume na § 19 tisk. zak. kakor zajec na boben. Zato iz poslanega nam popravka vsprejememo samo toliko, kolikor se tiče njegove osebe:

»Na dopis iz kozjanskega okraja v št. 50 in 51 vašega lista zahtevam v smislu § 19 tisk. zak. da vsprejmete naslednji stvarni popravek:

Ni res, da bi si jaz hodeč po kozjanskem okraju ne bil upal povedati svojega imena, res pa je, da jaz mojega imena nikomur nisem prikrižal, ker se mi ga ni treba pred nikomur sramovati.

Ni res, da sem grdil zavarovalni zavod »Unio catholica«.

Ni res, da se jaz mastim in popivam po gostilnah s tujim denarjem, a res je, da si moram jaz svoj zaslužek sam s poštenim delom pošteno zaslužiti.

Ni res, da sem se jaz bratil z lenuhi in brezverci, res pa je, da jaz take družine ne poznam. — Rok Drofenik, urednik »Svobodnih glasov«.

Opomba uredništva. Kak poštenjak in resnicoljub da je Rok, naj pa bralci razvidijo iz naslednjega: Pet dnij je bil Rok v gostilni gospe Pirhove v Kozjem, pa ni povedal svojega imena, tako tudi ne v čital-

nici g. kaplanu, ki mu je luč prinesel. Rok je nekdaj bil agent »Unio cathol.«; zakaj še zdaj ni? On že ve! »Unio cathol.« je na Pilštanju smejil z besedami: »A tukaj je tako pobožno ljudstvo, je vse polno raznih agentov, pa niso vsi pri »Unio cathol.«? Za ta izrek imamo dve priči. Tudi to je res, da je v Kozjem popival in se mastil, saj je vedno letal iz gostilne v gostilno; trikrat enega popoldne je prišel v gostilno g. Fr. Gučka. In Rok se ne masti z denarjem, ki ga pri »Graescham-u« zasluži, ampak ki ga kot socijaldemokratičen agent dobiva, in ta denar je iz žuljevih rok delavcev. Po naših mislih pa ta denar od mokraskih agentov ni preveč pošteno zaslužen!

Razne stvari.

Domače.

(Milostivi knezoškofo) so na praznik sv. Treh kraljev v stolnici navdušeno pridigovali o treh čednostih božjih ter nato peli slovesno sv. mašo, pri kateri je krasno popeval Singenbergerjevo mašo in h. ss. Cordis Jesu z 2 ulogama moški zbor, broječ 80 pevcev, in kar moramo povdarjati, samih Slovincov. Petje je mojstersko vodil č. g. L. Hudovernik.

(Višjepastirska pohvala.) Iz Črešnjic pri Konjicah se nam poroča, da je preč. knezoškofijstvo poslalo pohvalno pismo gosp. Jožetu Kranjcu, ki je ondi že 55 let cerkovnik, orgljar in 40 let skrben cerkveni ključar, ter g. Jerneju Pmstovniku, velikemu dobrotniku cerkve, ki je 1000 gld. daroval za veliki zvon in 340 gld. za monštranco.

(Ali je načelo »Svoji k svojim« krščansko? Seveda! Strogo katoliški Mahničev »Primorski list« piše dne 1. jun. 1897 nastopno: »Kupujte le pri Slovincih, kliče mo vsem Slovincem. To geslo nikakor ne nasprotuje krščanski morali, kajti prej smo dolžni pomagati svojemu zatiranemu narodu nego nasprotniku, ki se v politiki ne drži krščanske pravičnosti. Svoji k svojim!«

(V komisijo za pariško razstavo) je trgovinsko ministerstvo imenovalo na Štajarskem okoli 60 udov, med temi, čuj svet, samo dva Slovence, namreč gosp. prof. Fr. Robiča in g. Fr. Lenčeka z Blance. Tako nam reže Gaučev ministerstvo kruh pravičnosti!

(Telefon) imamo v Mariboru od dne 27. decembra. Kdor hoče govoriti na Dunaj ali v Trst, plača takse 1 gld., v Ljubljano pa 80 kr. Zlasti za trgovce je velepomembna ta naprava, s katero se lahko pomenkuješ s svojim graškim, dunajskim, tržaškim ali ljubljanskim znancem.

(Petindvajsetletnico župnikovanja) je dne 8. jan. slavil č. g. Franc Schwarz, župnik v Kamnici pri Mariboru, ki je poprej nekaj let župnikoval na Muti. Kamniški župljani in njegovi mnogi prijatelji mu o tej priliki kličejo: Še na mnoga leta!

(Franc Girstmayr,) ki je na Dunaju v državnem zboru pokazal, da zna razbijati, je na sv. Treh kraljev dan govoril pri božičnici nemških solarčkov v Št. Ilju v Slov. gor. ter jih navduševal za narodno zedinjenje. Da, Franc, pri solarčkih mora začeti, kdor hoče biti velik politik!

(Pobalinstvo v Mariboru.) V noči od dne 6. na 7. januarija je neki pobalin strl dve šipi na pisarnici stolnega župnišča. Ali še ne bode miru? Po vsej pravici torej že mnogi trezno misleči Mariboržani želijo: Ako slavni magistrat s svojo policijo ne more ali noče več za red skrbeti, pa se policija naj podržavi!

(Socijalni demokratje) so v Mariboru minolo nedeljo popoldne imeli shod, na katerem so zahtevali volilno pravico tudi za deželni zbor. Enaka želja se je izrekla te dni tudi na drugih mokraskih shodih, gotovo tudi v Ribnici na Pohorju in v Rajhenburgu.

ZAHVALA.

Samo božja milost nas je ohranila, da nismo obupali, ko je tako nenadoma umrla v Gradcu dne 8. prosinca nam nepozabljiva gospa

Neža Kregar, roj. Zupanc

ter bila dne 11. prosinca v Mariboru pokopana. Ob tej nenadomestljivi izgubi pa nas je tudi tolažilo sočutje vseh sorodnikov in znancev, posebno pa mnogobrojna udeležba pri pogrebu. Vsled tega izrekamo najspodobnejšo zahvalo preč. duhovščini, slovanski čitalnici, ki je premilo petje oskrbela, slav. katol. rokodelskemu društvu, sl. katol. delavskemu društvu, sl. Vincencijevi družbi, sl. delavskemu bralnemu in pevskemu društvu, ter sploh vsem znancem in prijateljem, da so preblagi pokojnici izkazali zadnjo čast Hvala tudi za vence! Priporočamo jo v pobožno molitev in blag spomin.

V Mariboru, dne 12. prosinca 1898.

Žalujoči ostali.

Pri meni se dobiva prav lepa

koruza in oves

tako tudi različna poljska semena, kakor: deteljno, travno, korenjevo, runkeljnovce in bele repe itd. po nizki in dobri postrežbi.

Milan Hočevar,

trgovec v Celju, glavni trg.

1-12

Zobozdravniško naznanilo.**Dr. J. Riebl**

ordinira vsak dan za zobobolne v lastni hiši: vrtna ulica (Gartengasse) št. 9 v Celju.

Plombira in ustavlja **umetne zobe** in **zobovje z zlatom** itd., tudi brez po trebe izjemanja, ne ovira žvečenja, ne govorjenja, garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim delom. Izdira zobe brez bolečin v plinovi veselni narkozi, pa odstrani zobne bolečine tudi brez izdiranja. 1-12

Veliki „Singer“ šivalni stroj, v prav dobrem stanju, — novi je stal 95 gld. — prodaja vsled družinskih razmer za 25 gld. **Ulrich Kamenšak**, krojač na Velki, p. Mureck.

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestanike in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 59

Ptujskim in celjskim Slovencem!

Posamezne številke „Slov. Gospodarja“ se po 5 novcev dobijo na **Ptuju** pri gosp. J. N. Peteršiču (Ungarthorgasse št. 6.) in v **Celju** pri g. Emi Wilfling, Gosposke ulice št. 28.

Zahvala in priporočilo.

Prečastitemu duhovništvu se na ta način za vso tako izdatno dodeljeno naklonjenost preserčno zahvaljujem ter prosim za daljno zaupanje in se bodem iz vse moči potegoval, tistega vedno vreden ostati.

Ob ednem očitno naznanjam, da se mi je posrečilo urediti, da moje voščene sveče še bolj dolgo goré n. pr. $\frac{1}{4}$ kg sveča gori 26 ur. Vsled tega je tudi cena gledé izvrstne kakovosti jako nizka.

Odprava je prosta za vsako poštno postajo ter prosim za naročila, da se vsaka pomota pri odposlatvi odstrani.

Cene so jamčene kot za prave voščene sveče, gold. 2:50 kg, z odpadki mešane gld. 2:30 kg.

Z odličnim spoštovanjem

Aug. Günther v Slov. Gradcu.

Dr. A. Praunseis

okrožni in praktični zdravnik v Celju 21-22

ordinuje tudi za zobobolne vsaki dan od 9.—11. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne v Celju

Ringstrasse št. 9.

Plombira se zlatom, srebrom in emailom po ameriškem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev.

Na prodajo

je v **Halozah** župnije Sv. Trojice, lep **vinograd**, ki meri čez 2 orala. Hiša za gospodarja je posebej, a pri hiši za viničarja je tudi preša. Poslopja so vsa v dobrem stanju in vinograd dobro obdelan. Pogoje naznani gosp. **Lojz Horvat**, posestnik v Mestnem vrhu pri Ptuj. 1-2

Posestvo na prodaj

6 oralov zemlje, obstoječe iz njiv, sadu nosnika in gozda, zidana hiša, mliu na tri tečaje, vse v dobrem stanju v **Zgor. Dupleku** hšt. 1. pri Sv. Martinu pod Vurbergom. Oglasi se pri lastniku. 2-2

Posestvo na Tezni pri Mariboru

s hišo, ki ima 10 stanovanj z mesečno mitnino 36 gld. se prodaja. Več se zve pri lastniku hšt. 35 Ptuj. cesta. 2-2

0 pustu 1898

se priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru za napravo

vabil, vstopnic

vsporedov, plesnih redov

in izdelovanje okusnih

zaročnih kart in poročnih naznanil

zagotavlja najboljšo postrežbo in najnižjo ceno.

Potem

LEPAKE

DIPLOME

J. N. Peteršič, Ptuj,

nasproti veliki vojašnici

(Ungarthorgasse št. 6 zraven pošte), trgovina knjig, papirja, galanterijskega in norimberškega blaga, pisalnega in risalnega orodja,

priporoča p. n. pisarnam, čast. duhovščini, g. učiteljem, slav. občinam, slav. krajn. šol. svetom, slav. društvom, kakor vsem gg. trgovcem in slav. občinstvu svojo novo veliko zalogo vsakovrstnega papirja za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatega papirja (za cvetlice), za vezanje knjig itd.,

zalogo raznih sedaj novo vpeljanih pisank in risank, dobrih svinčnikov, kakor angleških peres.

Nadalje priporočam zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, radirke, krede, gobice, pušice in škatlje za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah,

posebno lep izbor papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah (kasetah),

najbolje strune za citre, gosli, kitare in tamburice, velik izbor tintnikov, albumov in okvirjev za fotografije, spominice, žepne nože, mošnjice za denar, vsakovrstne pipe, izprehodne palice in vseh drugih v galanterijo spadajočih predmetov.

Nadejaje se, da me bode slav. občinstvo v mojem novem povzetju vsestransko podpiralo, beleži z velespoštovanjem

2

Gornji.

Trgovina

z raznim blagom v št. lenarskem okraju, tik farne cerkve se da pod jako ugodnimi pogoji v najem. — Čisti gotovi dohodki 900—1000 gld. na leto. — Adresa pri upravnistvu lista. 2-3

Čebelnovoščene sveče,

lepo izdelane, dobro obležane, prodaja v vsakej velikosti in številu

Jožef Dufek,

svečar v Mariboru, Viktringhofgasse št. 5.

Cenik na zahtevo zastoj. 6-8

NAZNANILO.**„Južno-štajerska hranilnica“ v Celju**

obrestuje hranilne vloge, kakor dosedaj tudi od novega leta 1898 naprej po **4 odstotke**, ne da bi odtegovala rentni davek.

Nevzdignjene obresti pripisujejo se od vsakega **prvega prosinca** in **prvega malega srpana** h kapitalu.

4-6

Ravnateljstvo.

30 dni čas poskušnje.

5-letno pismono
jamstvo.**WERTHEIMOV**
šivalni stroji.Jako izv. čisto tiho
šivajoč stroj za obitelji in za obrt.**Visok stroj
za obitelji. gld. 35.50.**Vsak stroj, ki
se v času po-
skušnje dobro
ne obnese,
vzamem na
lastne stroške
brez zadržka
nazaj.Agentov ni,
zato prodaj-
am za polo-
vico navadne
cene najboljšo
robo. Zahte-
vajte cenike in
obrazce šiva.Pošiljam na vse kraje cesarstva.
Zaboj zastoj.

Razpošiljatelj šivalnih strojev 1-8

Louis Strauss,zalagatelj društva c. kr. državnih in
železniških uradnikov in učiteljskega
semenišča.

Dunaj IV. Margarethenstr. 12. dn.

Pred dvema mesecema ste mi po-
slali Wertheimov šivalni stroj, ime-
novan „veliki Ringschiff št. 34“, ki
ustreza vsem potrebam. Posebno pri-
pomnim, da teče lahko, hitro in brez
ropota. Hvala za naglo postrežbo in
dobro okovarjeno pošiljatev. Delal sem
že na kakih dvanajstih strojih, a noben
mi ni tako ugajal, kakor Wertheimov
„Ringschiff“.

V Seegu (Češko) meseca julija 1897.

Karol Rettinger, krojaški mojster.

Komu je mardobiti sveč iz pristnega voska, ki lepo
gorijo, naj si jih naroči pri Avg. Adamecu,
svečarju v Rogatcu. 1-2

Cerkveno predstojništvo v Rogatcu.

**Jedino pravi
Balsam**(Tinctura balsamica)
iz lekarne pri
„angelju varhu“
in tovarne far-
maceutičnih
preparatov**A. Thierry-ja
v Pregradi**

pri Rogatec-Slatini.

Preskušeni in potrjeni
od zdravstvenih
oblastev.Najstareje, najprist-
neje, najreelneje in
najceneje ljudskodomače zdravilo, ki uteši prsne in plučne
bolesti, želodčni krč itd. ter je vporabno
notranje in zunanje. V znak pristnosti
je zaprta vsaka steklenica s srebrno
kapico, v katero je vtisnjena moja trdka
Adolf Thierry, lekarna pri „angelju
varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgo-
raj stoječe zelene tiskane varstvene
znamke, naj se odkloni kot čim ceneje
tem nič vredneje ponaredbi. Pazi naj
se toraj vedno natančno na zeleno
varstveno znamko, kakor zgoraj! Po-
narejalce in posnemovalce svojega je-
dino pravega balzama, kakor tudi pre-
kupce nič vrednih ponarejenih, občin-
stvo varajočih drugih balzamov, zasle-
dujem najstrožje sodnijskim potom na
podlagi zakona o varstvenih znamkah.
Kjer se ne nahaja zaloga mojega bal-
zama, naj se naroči direktno in na-
slovi: Na angelja varha lekarno A.
Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Sla-
tini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic
stane franco vsake avstro-ogerske poštni
postaje 4 krone, v Bosno in Hercego-
vino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic
4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majh-
nih ali 6 dvojnih steklenic se ne raz-
pošilja. Razpošilja se samo proti pred-
plačilu ali poštnemu povzetju.Pazi naj se vedno natančno na
zgorajšnje zeleno varstveno znamko,
katero mora nositi v znak pristnosti
vsaka steklenica. 26-30**Adolf Thierry, lekarnar**
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.Stotisočero
družin vsak dan
posebno
rado pije

Zdravje!

**Kathreiner-
Kneippovo sladno kavo**Prosta zdravju škodljivih snovij bobove kave ima edino
Kathreiner-Kneippova sladna kava te dišavo in prijetni ukus. Ker
pospešuje tek in je lahko prebavljiva, se Kathreiner-Kneippova
sladna kava izkazuje že leta jednako dobro za odrasle in
otroke. Z ozirom na zdravje in varčnost bi pristne „Kathreiner-
jeve“ kave ne smelo nedostajati v nobenem gospodinjstvu.

Svari se pred ničvrednimi ponaredbami.

**J. Pserhofer-jeva lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“
Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.****J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice,**staroznano, lahko teločistilno in od mnogih zdravnikov občinstvu priporočeno domače sredstvo. Te kroglice so tiste,
ki so že več desetletij znane pod imenom „J. Pserhofer-jeve kričistilne kroglice“ in se jedino pristne izdelujejo v le-
karni „zum goldenen Reichsapfel“, Dunaj, I., Singerstrasse 15.Teh kroglic stane: Jedna škatljica s 15 kroglicami 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., — Ako
se denar naprej pošlje, stane s prosto pošiljateljivo vred: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3
zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor eden
zavitek se ne pošilja.)Prosimo, da se izrečno zahteva **„J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice“**in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih, kateri je
videti na navodilu za porabo.Balzam za ozeblino J. Pserhoferja.
1 posodica 40 kr., prosto poštnine
65 kr.Trpotčev sok, proti razlizenju, ena
steklenica 50 kr.Balzam za golšo, 1 steklenica 40 kr.,
poštnine prosto 65 kr.Stollovi Kola-izdelki izvrstnih krepčal
za želocec in živce. 1 liter Kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra
1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.Britka želodčna tinktura, (nekaj
življenska esenca imenovana.) Rahlo
mečilo, ki budi in krepča želodec
pri slabem prebavanju. 1 steklenica
22 kr., dvanajstero 2 gld.Balzam za rane, 1 steklenica 50 kr.
Tanokininska pomada J. Pserho-fer-ja, pospešuje izvrstno rast las, 1
škatlja 2 gld.Zdravilni obliž za rane bivšega prof.
Stuedela, 1 posodica 50 kr., poš-
nine prosto 75 kr.Univerzalna čistilna sol A. W. Bulri-
cha, domače sredstvo proti slabi pre-
bavi. 1 zavitek 1 gld.Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtske specialitete, naznanjene
v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje naročajo.**Razpošiljanja po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju. 1-6
Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštni nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju.